

תתקי. פעם אמר על הפסוק (תהילים כ"ב ז') חרפת אדם, דהנה ידוע מאמר
 חז"ל (במ"ד י"ד י"ב) דרוד המלך ע"ה היה ראוי להיות נפל, אולם
 אדם הראשון ראה זאת ברוח קדשו ונתן משנותיו שבעים שנה לדהע"ה, כי
 אדם הראשון היה לו לחיות אלף שנים ולא חי אלא תשע מאות ושלושים שנה.
 ואמר דהע"ה חרפת אדם הלא יש לי חרפה וכושה מאדה"ר, אדם הראשון נתן
 לי משנותיו שבעים שנה וכוונתו ה' להרבות כבוד שמים בעבודת השי"ת ולבסוף
 אני ממעט בעבודת השי"ת, כי דהע"ה היה שפל בעיניו כנאמר (תהילים כ"ב ז')

לז

(1) nlc
jntel

ואנכי תולעת ולא איש.

שמחה לצדיק עשות משפט ומחתה לפעלי און. שלמה המלך ע"ה הודיענו בכתוב הזה
 כי המשפט שבו קיום העולם הוא מחתה ופחד אצל הרשעים ושמחה אצל הצדיקים,
 וידוע כי לשון שמחה יותר גדול * מן הגילה והרינה והמשוש, והוא שכתוב: גיל יגיל
 וצדיק ויולד חכם ישמח בו. הזכיר לשון גילה אצל הצדיק, והשמחה שהיא יותר גדולה
 אצל חכם אשר בו שתי המעלות: חכם וצדיק, כי אין שלמה ע"ה משבח * חכם רשע.
 וזה שכתוב: שמחו בה' וגילו צדיקים והרינו כל ישרי לב. צרף בכתוב הזה שלש
 משנות של שמחה הם: שמחה, וגילה, ורינה, והזכיר תחלה השמחה שהיא גדולה ויחס
 יותר לשם יתעלה לרוב מעלתה, כי לא אמר, שמחו וגילו בה' צדיקים, ובאור הכתוב:
 וצדיק ישמח בהעשות משפט בעיר, וכשאין ביניהם גזל וחמס, ואם עושק רש וגזל
 עושה וצדק תראה במדינה ידאג ויאנח על זה כי כן מדתו של צדיק, ומחתה לפועלי און,
 וזה משפט הוא מחתה ויראה ופחד לפועלי און, כי יראו לנפשם כאשר יוכיחו בעיר
 וישנו השעה, והענין להם למחתה * סן יענשו על מעשיהם הרעים, ואם כן באר לך

(2)

ל'כת"

הכתוב כי עשית המשפט שהוא מחתה לפועלי און הוא שמחה אצל הצדיק, והנה שלמה
 ע"ה כוון בזה להודיענו שיתחייב האדם להיותו שמת במצות כשיעשה אותן או יראה
 אחרים עושיין, וזהו שאמר: עשות משפט * ולא אמר, עשותו משפט, וידוע כי השמחה
 במעשה המצות מצוה בפני עצמה * וכשם שהמצוה עבודה לשי"ת כך השמחה על המצוה
 עבדו את ה' בשמחה * באר כי השמחה שלמות העבודה, ועל כן היה ענין השיר במקדש
 ובמשכן בשיר המה והכלי שהוא מביא נפש האדם לדרר השמחה, ומכאן אמר הכתוב
 בלויים: לעבד עבודת עבודה * ודרשו ר"ל: אי זו עבודה לעבודה * הוי אומר זה
 השיר, כי היה הלוי מוזהרין ומצוים לשורר ולעורר השמחה על מצות הקרבן כדי להיות
 מעשה המצוה בשמחה, ומן הידוע כי עקר זמנו ותקפו של אדם בתכונת כח הקול ובטורח
 המלאכות הוא מזמן שלשים שנה עד חמשים, וכמו שאמרנו: בן שלשים לכה, ומן החמשים
 ואילך הכח תשש והקול נפסק והלוי נפסק, כי איך ישיר את שיר ה' כיון שנפסק קולו
 ונשתנה, וזהו ששנינו: לויים במומים כשרים בשנים פסולים, ועל זה אמר הכתוב: ומבן
 חמשים שנה ישוב מצבא העבודה ולא יעבוד עוד * ומפני זה נצטוו הלויים להמנות מבן
 שלשים ועד בן חמשים שהוא זמן עבודתם, וזהו שכתוב:

(פ"ב כ"ג) נשא את ראש בני גרשון גם הם לבית אבותם למשפחותם, מבן שלשים שנה
 ומעלה עד בן חמשים שנה, אמר גם הם' כלומר כמו שנשאת בני קהת * כי כן הזכיר

ואיש את קדשיו לו יהיו, איש אשר יתן לבחן לו יהי. (ה' י).

כל איש ואיש מפעולותיו שעושה מאומה לא ישא בעמלו, ורק
 עניני הקדושה שקיים בגופו בעודו בחייו, המה יהיו לו לנצח אתו
 בחבורתו, ולא כהיצת"ר וכת דילי, שהמה נראים לו לאדם לאוהבים
 ומתחברים עמו לפי שעה, ובעת דחקו נפרדים מעליו.
 ומשלו כמדרש ע"ז, משל לאדם שהיו לו שלשה חברים, האחד
 אוהבו מאד, השני אוהבו מעט והשלישי לא הי' אוהבו ולא חשבו למאומה.
 פ"א שלח המלך לקרוא לאותו אדם, וסריסי המלך הבהילו להביאו לפניו.

(3)

חב"ל
ח"מ

והי' זה האדם מתירא ואומר, שמא הלשינו עלי לפני המלך ויהרגני, אך
 לתברי אוהבי, אשר בטחה נפשי בו, ואבקשנו שילך לפני המלך, כדי
 שימליץ טוב עלי. הלך וקרא לאוהבו הראשון שהי' אוהבו ביותר, ולא
 אבה ללכת עמו, עזבו והלך בפחי נפש. החליט בנפשו ללכת אל אוהבו
 השני ולבקש מלפניו ללכת עמו לפני המלך, אמנם הלך הסכים ללכת

האוהב הראשון שהי' אוהבו ביותר, הוא הממון, שחביב לו לאדם מאד, עוזבו ביום פטירתו ולא יולך בידו מאומה, שנאמר לא ירד אחריו כבודו. האוהב השני, הם הכנים והקרובים שמלוין לאדם עד הקבר ולאחר שנקבר נפרדים מעליו ועוזבים אותו לנפשו. החבר השלישי שהליץ בעדו והצילו, הם התשובה ומע"ט, שהולכין עמו לאחר פטירתו להליץ בעדו. שנאמר והלך לפניך צדקך. והמלך ששלח אחריו הוא ממ"ה הקב"ה, שאין לפניו משוא פנים ולא מקה שוחד, ולא ינצל אדם מדינו כ"א בתורה וכמע"ט. ע"כ במדרש.

האוהבים ביותר נאמנים לאדם, הלא המה קדשיו שלו, המה היו אתו בתמידות, המה רעיו, אוהביו ופרקליטיו להליץ עליו לטובה לפני אדון הכל, ועל האדם להבנות אוהבים כאלו בחייו ולהתרועע אתם תמיד אחרי שהם אוהביו נצח.

והכתוב סיים ואמר, איש אשר יתן לכהן לו יהיה, והוא כי מכל הממון שהאדם רוכש בעודו בחייו, לא ישאר לו מאומה ולא לו יהיו בסוף, ורק מה שפור לצדקה וחסד זהו שלו כעצם. איש יתן לכהן לו יהי, היינו שאותן המעות הם שלו א.

(6) הרגשה ב גוף

1. אמר שמעון הצדיק: מימי לא אכלתי אשם נזיר טמא אלא אחד: פעם אחת בא אדם אחד נזיר מן הדרום וראיתיו שהוא יפה עינים וטוב רואי וקווצותיו סדורות לו תלתלים. אמרתי לו בני, מה ראית להשחית שערך זה הנאה? אמר לי: רועה הייתי לאבא בעירי. וטרחתי למלאת מים מן המעיין ונסתכלתי בכבואה שלי ופחו עלי יצרי (מתוך שראיתי במים צורתי כל כך נאה. נתגבר עלי יצרי וביקש להביאני לידי מעשים רעים) ובקש לטורדני מן העולם. אמרתי לו: רשע, למה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך, במי שהוא עתיד להיות רימה ותולעה! העבודה שאגלחך לשמים! — מיד עמדתי ונשקתיו על ראשו, אמרתי לו: בני, כמוד ירבו נזירי בישראל, עליך הכתוב אומר: איש כי יפליא לנזיר נדר להזיר לה'?

11. שמעון הצדיק לא רצה לאכול אשם נזיר טמא, ומסתמא מפני ש, נזיר בקרא חוטא" — ומה ראה להתפעל כל כך מנזיר זה?

דבר גדול היה בנזיר זה, ודבר גדול גילה שמעון הצדיק בזה: ההתעוררות הראשונה של טומאה באדם היא הרגשה בגוף! הצעיר ההוא נסתכל בצל שלו וראה שהוא נאה, ותיכף הרגיש כי "פחו עליו יצרו", וכי יצר זה שנתעורר בו יביאהו לידי מעשים רעים, ותיכף חיפש ומצא עצה נגדו: קבל על עצמו נזירות. שבסוף ימי נזירותו יצטרך לגלח כל שערו ולשרוף אותו לשמים.

הרגשה כזאת בהתעוררות הראשונה של טומאה מעידה על קדושתו של צעיר זה. הגע בעצמך: מי אינו מזדהה עם גופו, ומשוחד מיפיו! והצעיר המסתכל בעצמו ורואה "כמה נאה שערו" — יותר ויותר הוא אוהב את עצמו ומתפאר בעצמו, ורואה בגופו את הנכס היקר לו ביותר: ומי מרגיש כי הרגשה זו, אהבת עצמו ואהבת גופו — טומאה היא, ושורש של גאווה ותאוה גם יחד!?

וצעיר שהרגיש בכל זה ברגע הראשון, ולא עוד אלא שגער ביצרו, המתגאה על עולם שאינו שלו, ולא עוד אלא שעמד על האמת הגדולה שהגוף ניתן לו ככלי לעבודת השם ולא להנאה עצמית, ולכן קבל על עצמו נזירות...

צעיר זה הרגיש תיכף שיש טומאה בהרגשת הגוף ושהיא העלולה להביאו לידי מעשים רעים למיניהם, אם בגאווה יסודם או בתאוה. והנה מי שמפנק רגשת הגוף ומתמטטט בה תמיד, מבלי להרגיש בטומאה זו — לאן היא תביאהו? אל קרבת

איש אשר יתן לכהן לו יהיה.

1. מספרים, מעשה בשר יהודי בבית מלכות א' של או"ה, שהצליח מאד בעסקיו והיה נדיב ושוע, ויקנאו בו ובעשרו השרים. היושבים ראשונה במלכות, וילשינו עליו לפני המלך לאמר, מאת קופת המלוכה עשה את כל החיל הזה; המלך אהב את השר היהודי על חכמתו ואמונתו, ולא הטו און למלשינים. אבל, כדברם אליו יום יום, שאל פעם המלך את השר היהודי, לכמה עולה הונן? הוא אמר למלך סכום, שהי' כעשרה אחוזים ממה שהכל אמדו

2. אותו, ויחר למלך מאד, ויצו להחרים את רכושו למלכות ע"פ רשימה ואז ראה המלך בבירור, ששקר לו, ויצו לאסרו ולהעמידו לדין. וטרם שדנו אותו, שלח המלך והביאו אותו לפניו ושאל אותו, איך כחש לפניו ואמר שהוננו עולה לכך וכך ובאמת הוא עולה פי כמה וכמה על זה שאמר לו? ויען השר ויאמר למלך, דע

3. לך, אדוני המלך, שהייתי רגיל לרשום בפנקס את הצדקה וחסד, שהייתי עושה בממוני, וכאשר שאל אותי המלך, לכמה עולה רכושי, אמרתי את הסכום הזה, הרשום אצלי, כי זה הוא רכושי האמיתי.

4. הגנוז למעלה, ואין כח לשום אדם לקחת אותו ממני; משא"כ הרכוש שבידי ורשותי" אינו רכושי האמיתי, כי מי יודע מה יקרה לו; הלא אדוני המלך רואה, מה קרה לרכושי המדומה, שבין לילה היה

5. ובין לילה אבד, אבל "צדקתי עומדת לעד". המלך שלח אחרי פנקס הצדקה של השר ובראותו, כי צדק בדברו, החזיר לו רכושו והשיבו על כנו. את התשובה הנפלאה של השר רמזה תורה באמרה:

6. איש אשר יתן לכהן — "הרכוש" הזה — "לו יהיה" — לעולם ועד, ואין בכח גולן וחמסן לקחת ממנו את אשר גנו למעלה.

— פירושו: מקום ספורט בגוף ערום שמשם התפתחו בתי ספריהם). דרך התורה כתחילה דווקא בזה, שהאדם יתלמד לראות בגופו כלי לעבודת השם ולא להנאה. הספרים הקדושים מכנים את הגוף „נרתיק של קדושה“.

* כל העבודה בתורה ומצוות מכוונת אל הגוף, ולכן ניתנה התורה לנו ולא למלאכים. חז"ל משלו משל על זה:

6 „ר' נחוניא בשם ר"י אומר: משל לאדם שהיה לו בן והיה אותו הבן חסר אצבע אחת והלך ללמדו אומנות והיתה שם אומנות אחת שצריך כל האצבעות. אחר ימים בא אביו אצלו ומצאו שלא למד אותה אומנות. אמר לרבו: לא לימדתו אומנות זו? אמר לו: אומנות זו צריכה כל האצבעות. בנך חסר אצבע ואינו יכול ללמדה. כך אמר הקב"ה למלאכים, אין התורה מתקיימת בכם, למה — שאין ביניכם פריה ורבייה, לא מיתה ולא טומאה ולא חולי אלא כולכם קדושים!“ (מדרש תהלים ח).

התורה מתקיימת דווקא בגוף, וכל עבודתנו בתורה לקדשו ולהעלותו עד כדי כך שהוא, הגוף, יזכה לנצח ולתחיה בתחית המתים.

הגוף צריך להתלבש במצוות, וכאשר אדם וחיה נתערטלו מהמצוה שניתנה להם — „וידעו כי ערומים הם“ (בראשית, שני ורש"י שם). ישראל קדושים הם ונמנעים מכל מה שמביא לידי התעוררות של הרגשת הגוף, כחישוף הגוף ללא צורך, לבישת בגדים צרים מאד וכדומה. מכאן מנהג ישראל שלא לגדל בלורית. מאידך — מעבודת השם היא לשקוד על נקיות הגוף ובריאותו, שהרי הוא כלי אומנותה של התורה!

כל אשר יגדל אדם בתורה, יותר הוא מרגיש בהכרח שגופו לא יתערטל מקדושה ומצוות. הוא מה דאיתא במנחות מג, ב:

26 „ת"ר חביבין ישראל שסיבבן הקב"ה במצוות: תפלין בראשיהן ותפלין בזרועותיהן וציצית בבגדיהן ומוזוזה לפתחיהן, ועליהן אמר דוד שבע ביום הללתיך על משפטי צדקך, ובשעה שנכנס דוד לבית המרחץ וראה עצמו עומד ערום אמר, אי לי שאעמוד ערום בלא מצוה! וכיון שנזכר במילה שבבשרו נתיישרה דעתו. לאחר שיצא אמר עליה שירה שנאמר למנצח על השמינית מזמור לדוד — על מילה שניתנה בשמיני“.

31 זוהי חביבותן של ישראל, שגופם מסובב במצוות תמיד, ומה נפלאה הרגשת דוד המלך ע"ה, שלא רצה לעמוד „ערום בלא מצוה“! ועוד זאת שנזכר במילה, „בריתך שחתמת בבשרנו“ דווקא, אות הברית והידידות בינינו לבין „א' חי חלקנו“ היא דווקא על גופנו, להודיענו כי ה„ברית“ מקיפה גם את גופנו, ומי יתן ונזכה לגוף קדוש!

36 והנה אין כוונתנו בזה לומר, שיש להתעלם מהגוף ויצריו, או שיש להזניח ולהחליש את הגוף, כי זה וזה אינו ממנהג חכמים. כוונתנו, שאין לגרות הרגשה בגוף, וכי הרגשה עצמית בגוף יש בה משום טומאה, וכי הגישה האמיתית והרצויה אליו היא: להבחין בו כלי לעבודתנו.

סגפנות או פרישות

1 „וכיפר עליו מאשר חטא על הנפש“ (במדבר ו, יא) - לפי שציער עצמו מן היין. והלוא דברים ק"ו, ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא, המצער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה! מכאן ש"כל היושב בתענית נקרא חוטא" (גדרים י ע"א).

כנגד מאמר זה, המגנה את הסגפנות, ישנם מאמרים רבים המנוגדים בתכלית ומשבחים את הסגפנות, למשל, „היושב בתענית נקרא קדוש, ק"ו מנזיר“ (תענית יא ע"א), שאם הימנעות מן

היני מקוה לו תואר מדוש. ק"ו שהיושב בתענית נקרא קדוש.

Handwritten notes and signatures on the right side of the page, including a circled number 8 and various scribbles.

(9) רע
(10) יא
לד ס' ג' כ

וזאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו יביא אתו אל פתח אוהל מועד [ג. יג.]

ברש"י שם כתב יביא את עצמו, וזה אחד משלשה אתים שהי' ר' ישמעאל דורש כן. וצריך להבין כיון דבאמת הפירוש הוא יביא את עצמו למה לא כתיב יביא את עצמו. אבל נראה דהתורה ק' רצתה לרמוז, דאם דענין הנזירות הוא להפריש את עצמו מתענוגי העולם הזה ולסגף את גופו ולהכניע את חומרו לעבודת ה' [עיי' ספורנו]. עכ"ז לא על זאת כיון הקב"ה בבריאת עולמו, כי יכולין לעבוד הקב"ה גם בעניני הגוף כמבואר בש"ע או"ח סי' רל"א, רק יקיים 'בכל דרכיך דעהו' [משלי ג. ג] לאכול ולשתות ושאר תענוגי העולם הזה, אם יהיה ברוח התורה - יעבוד בו הקב"ה כמו בהנחת תפילין ושאר מצות השם שאין בהם

הנאת עולם הזה. רק מי שאינו בטוח שיהיה כוונתו בהם לשמח דוצה תחלה להכניע את חומרו עד שיורגל רק בעבודת השם, ואז כאשר הורגל בעבודת השם ישתדל גם את הגוף להכניסו בעבודה, אבל להשאר בסיגופים על גופו אין רצונו יתעלה בזה, והא ראייה דצריך להביא כפרה על שציער עצמו מן היין.

וזה המכוון בפסוק הנ"ל וזאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו, היינו אחר שכבר מילא את ידו בפרישותו ובעבודת השם, יביא אותו קא מוסב על הגוף, שגם אותו יביא אל פתח אוהל מועד אל הקדושה, ר"ל שמעתה ירגיל עצמו לעבוד את הקב"ה גם עם הגוף, וא"ש והבן כי נכון הוא בעזה"י.

הראוי לו, ומייסר עצמו בדברים שגופו זקוק להם. וכך הוא מסיים את דבריו: "הרי לך הכלל האמיתי, שכל מה שאינו מוכרח לאדם בעניני העולם הזה, ראוי לו שיפרוש מהם, וכל מה שהוא מוכרח לו, מאיזה טעם שיהיה, כיון שהוא מוכרח לו, אם פירש הרי זה חוטא".

יושם לב ללשונו של הרמח"ל: "כל מה שהוא מוכרח לו, מאיזה טעם שיהיה". ייתכן שלאחד ייחשב הדבר למותרות, אך השני כרגע זקוק לו, ולכן ההימנעות תיחשב לשני לסיגוף ולראשון לפרישה ראויה.

גופו של אדם שייך לרבש"ע, והוא נתנו לאדם כדי שימשם מלבוש לנשמה. לכן לא זו בלבד שאסור להזיק לגוף, אלא שתפקידנו לדאוג שהגוף יהיה בריא וחסון: לאכול היטב, לנוח, להתעמל ולשמור על כושר גופני. זו חובתנו כלפי הקב"ה שהפקיד בידנו את הגוף. לכן כשהיה הלל אוכל ארוחת הבוקר היה דורש את הפסוק (משלי יא, יז) "גומל נפשו איש חסד" (ילק"ש). אלא שיחד עם זאת יש להיזהר מהערצת הגוף, מלעשותו מטרה עצמית.

תעשיות רבות צצו בימינו בתחומי ההתעמלות והתזונה. אנו נזכור את המטרה: "נפש בריאה בגוף בריא", וכדברי הרמב"ם, ש"מי שחלשה תאוותו למאכל, יעירנה במזונות מתובלים. ומי שנכנס למרה שחורה יסירנה בשמיעת הניגונים ובטיול הגנות. והכוונה בזה - שיבריא גופו. ותכלית כוונת בריאות גופו - לקנות חכמה" (שמונה פרקים לרמב"ם, פרק ה).

את הכינוי "חוטא" על שציער עצמו מן היין, לא כתבה התורה על כל נזיר שנמנע משתיית יין, אלא רק על נזיר שנטמא בתקופת נזירותו. ללמדך, שלא כל נזיר הוא חוטא, אלא רק זה שנטמא. והסיבה לכך שיש כאן הוראה מן השמים שאינו ראוי להיות נזיר, "וביקש דבר שהוא למעלה מערכו" (לשון הנצי"ב, במדבר ו, יא), וקיבל על עצמו סגפנות שאינה ראויה, ולכן הופסקה נזירותו באמצעה.

כאשר הוציא הרב חרל"פ ספר המתאר את אורחות חייו של רבו, בשם "צבי לצדיק" (רוב ספרי המחשבה של הרב חרל"פ נקראים 'מי מרום').

אף הספר 'צבי לצדיק' בגימטריה הוא מי מרום), חשש הראי"ה קוק זצ"ל שתלמידו, הרב חרל"פ, ירצה לחקות את רבו, הרב צבי מיכל שפירא, שהיה ידוע כסגפן גדול. בהקדמתו לספר כתב הרב קוק: "עיקר דרך הפרישות, והסיגוף הגלוי עמה כפי מדתה, היא משובחת רק כפי אותה המידה של האורה העליונה של עונג ה', של זיו החכמה העליונה ושפע האהבה בתענוגים הנמשכת ובאה עם יראת ה' האמיתית, יראת הרוממות הרצויה, הבאה ביחד עם החכמה והענוה, ע"י עסק התורה לשמה וכו'. אבל מי שלא גברו בחילו בקדושה עליונה כזאת וכו' לא יועילו מאומה, לא לנפשם ולא לדורם. ע"כ אנחנו חלושי המזג נגועי הטיול ומוכי הבטלה, כשנשתוקק להתרומם מעט משפלותנו וכו', להידמות, כפי היכולת המצערה לצדיקי הדור, ראשית מעשינו צריכה להיות להאיר עלינו באבוקת הדעת, להיות קבועים בהיכל הקדש של חכמת תלמודה

1 בחומש במדבר באו בהדרגה כל חלקי כלל ישראל, דהתחיל בחומש הפקודים במנין כל בני ישראל כולם כשוה הקטן והגדול יחדיו. ומשה הבין ממה שלא נתמנה נשיא לשבט לוי שאין לו למנות אותם בתוך כלל ישראל והלויים לא התפקדו ותיכף בא הציווי שלא לפקוד אותם אלא לצוות עליהם פקודת המשכן, אבל אח"כ בא מנין בני לוי מבין חדש, ושוב ג' מדרגות לג' משפחות הלוי קהת, גרשון, ומררי. ובא ציווי עבודתם שלא כסדר תולדותם אלא כסדר חשיבותם ולכן בא בפרשינו הציווי של נשא בני גרשון גם הם, ולאחר שמנה והגדיר מדרגת הלויים בא מדרגת הכהן שזוכה בחזרת גזל הגר, ולאחר שבאו כל הני מדרגות של ישראל, לוי לכל מדרגותיו, וכהן עכשיו בא מי שעולה על גביהם והיינו הנזיר שנקרא קדוש. וכל אחד מישראל יכול להגיע למדרגת קדוש ע"י קבלת נזירות (או לאחר שרואה סוטה בקלקולה בתורה שבכתב או להגין ולהשמר מראיית סוטה בקלקולה כענין תורה שבע"פ שהנזירות בא קודם לסוטה). והנה בקדושת הנזיר, בהרחקה מן היין, ובתגלחת, בקרבנות, ובזהירות מטומאה בולט מה שצותה תורה שאסור לנזיר לטמא גם לאביו לאמו ולאחתו לא יטמא להם כי נזר אלקיו על ראשו (ו, ז) נמצא דקדישתו שעולה אף על קדושת כהן הדיוט ומגיע עד לכה"ג וצ"ב למה, ושמעתי בשם האבני נזר דאמר דקדושת כהן בא בירושה מאביו וע"כ א"א שקדושתו יהי יותר גדול מאביו וע"כ מותר לטמא לז' קרובים משא"כ קדושת נזיר בא מעצמו וע"כ על כל נפשות מת לא יבוא ושפ"י, ונ"ל דצריכים להתעמק בדבריו כי מה שהאדם זוכה ע"י מעשיו יכול להתעלות הרבה על מה שבא לו מצד אבותיו וזהו כעין מה שפירש השפ"א על הא דאיתא במדרש (פ' שמות) טוב שם (טוב) משמן טוב דקאי על חנני' מישאל ועזרי' דיצאו מתוך האש מנדב ואביהו דנשרפו באש ופירש השפ"א דנדב ואביהו נמשחו בשמן המשחה וקודשתם בא להם במתנה בבחינת שמן טוב משא"כ חנני' מישאל ועזרי' הרויחו הכל לעצמם ע"י מעשיהם וע"כ זכו ע"י מס"נ לצאת מתוך האש וקדושתם למעלה ממה שניתן להם, וזהו ג"כ ענין הנזיר שזוכה לעצמו ע"י הרחקות מתענוגי העולם מצד עצמו זוכה למדרגת כהן גדול בקדושתו ולכל אחד מישראל צ"ל ב' הבחינות של זה אלי ואנוהו מצד עצמו ומ"מ אלקי אבי וארוממנהו, ואנו בדורנו זקוקים יותר להתנדב כפרישות כענין הנזיר מדורות הקודמים כמובן לכל מי שיש לו עיניים פקוחות ותלוי"ע.

(11)
ש
הוא
הוא
הוא

ו.בו. ושמו שמי על בני ישראל ואני אברכם.

1 איתא בספרי (ראה יב, ו) דממקרא זה ילפינן שהכהנים מברכים במקדש, "ובגבולין מנין, ת"ל בכל מקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתך" (שמות כ, כד). ונראה לבאר, דידוע (סוטה ל"ח במשנה, ועוד) כי במקדש היו אומרים השם ככתיבתו, והוא הנקרא "שמי", אבל בגבולין אינו אלא בכינוי, ואינו אלא זכר לשם. וזהו שנאמר (שם ג, טו) "זה שמי וזה זכרי וגו'". זהו שכתב הספרי, ד"ושמו את שמי" אינו אלא במקדש, שאומרים את השם ככתיבתו, ובגבולין מנין, מדכתיב "בכל המקום אשר אזכיר את שמי", ששם הוא רק זכרון להשם¹.

(12)
שמי
הוא
הוא

(ביאור הגר"א דברי הימים טז, י)

כֹּה תִּבְרַכּוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמֹר

לָהֶם (ו, כג)

יש להבין מדוע צריך השליח ציבור להקריא לכהנים את ברכת הכהנים תיבה בתיבה, וכי הכהנים לא יודעים בעצמם לומר את שלושת הפסוקים הללו בעל פה?

והענין הוא כך, ידוע שאין הברכה שורה בדבר שהוא ריק, קודם כל צריך שהאדם בעצמו יתברך בברכות ואחר כך יוכל הוא לברך אחרים, בבחינת טופח על מנת להטפוח, ועל כן בתחילה מקבל הכהן את ברכת הקדוש ברוך הוא מהשליח ציבור, ולאחר שהכהן מתברך יכול הוא לברך את הציבור.

13

פנ' יצחק
למה
עזרתי